

BI KELMĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS

2023 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Kelmės rajono savivaldybės (toliau - Savivaldybė) Kontrolės ir audito tarnybos (toliau – Tarnyba) veiklos sritis – išorės auditas ir kontrolė Savivaldybės administracijoje, Savivaldybės administravimo subjektuose ir Savivaldybės valdomose įmonėse.

Tarnyba yra viešasis juridinis asmuo, prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Tarnybos atliekamus auditus sudaro ne tik finansinės ir veiklos informacijos vertinimas ir klaidų paieška, bet ir galimų pažeidimų, klaidų prevencija.

PAGRINDINIAI 2023 METŲ VEIKLOS FAKTAI

Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų, biudžeto vykdymo, lėšų ir turto naudojimo auditas

- **baigtas 2022 m. auditas**
- VSS, kuriuose atliktos BVAR ir KFAR audito procedūros, sąrašas: Kelmės rajono savivaldybės administracija, Savivaldybės išdas, Kelmės rajono Užvenčio Šatrijos Raganos gimnazija, Kelmės „Kražantės“ progimnazija, Kelmės „Aukuro“ pagrindinė mokykla, Kelmės specialioji mokykla, Kelmės „Kūlverstuko“ lopšelis-darželis, Kelmės krašto muziejus, Kelmės mažasis teatras, Liolių socialinės globos namai, Kelmės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, Kelmės rajono socialinių paslaugų centras, Kelmės rajono Elvyravos pagrindinė mokykla
- **pradėtas 2023 m. auditas**
- atliktas audito planavimas, sudaryta audito strategija

Įstaigos vidaus administravimas

- parašyti 56 raštai
- gauti 22 raštai
- išleisti 27 įsakymai
- sutvarkytas 2022 metų archyvas
- parengtas ir patvirtintas 2024 m. dokumentacijos planas
- apskaičiuotas Kontrolės ir audito tarnybos ateinančių 2024 metų asignavimų poreikis

Veiklos auditai	Išvados Savivaldybės tarybai	Ataskaita Savivaldybės tarybai
<ul style="list-style-type: none"> • UAB „Kelmės autobusų parkas“ veiklos auditas • UAB „Kelmės vietinis ūkis“ veiklos auditas darbo užmokesčio srityje 	<ul style="list-style-type: none"> • dėl Kelmės rajono savivaldybės galimybės suteikti 180 000 eurų (be PVM) garantiją „Kelmės vietinis ūkis“ sudaryti finansinės nuomos (lizingo) sutartį • dėl Kelmės rajono savivaldybės galimybės imti 3 921 534,51 eurų ilgalaikę paskolą investiciniams projektams finansuoti • dėl Kelmės rajono savivaldybės galimybės suteikti 230 000 eurų garantiją „Kelmės autobusų parkas“ investiciniam projektui įgyvendinti 	<ul style="list-style-type: none"> • pateikta Kontrolės ir audito tarnybos 2022 metų veiklos ataskaita

KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS FUNKCIJOS

- atlieka išorės finansinį, atitikties ir veiklos auditą Savivaldybės administracijoje, Savivaldybės administravimo subjektuose ir Savivaldybės valdomose įmonėse;
- kiekvienais metais iki gegužės 15 dienos parengia ir Savivaldybės tarybos reglamento nustatyta tvarka pateikia Savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo;
- rengia ir Savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl Savivaldybės prisiimamų įsipareigojimų pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) ir kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų sutartis, garantijų suteikimo kreditoriams už Savivaldybės valdomų įmonių prisiimamus įsipareigojimus;
- rengia ir Savivaldybės tarybai teikia išvadas dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų įgyvendinimo tikslingumo ir pritarimo galutinėms viešojo ir privataus sektorių partnerystės sutarties sąlygoms;
- rengia ir Savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl skolininkų ir skolininkų, už kurių įsipareigojimų įvykdymą garantuoja valstybė, ūkinės ir finansinės būklės, taip pat dėl iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų, teikiamų paskolų ir valstybės garantijų teikimo, paskolų naudojimo pagal tikslinę paskirtį ir paskolų grąžinimo;
- rengia ir Savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl galimybės Savivaldybei prisiimti finansinius įsipareigojimus dėl prioritetinės Savivaldybės infrastruktūros plėtros;
- nagrinėja iš gyventojų gaunamus prašymus, pranešimus, skundus ir pareiškimus dėl Savivaldybės lėšų ir turto, patikėjimo teise valdomo valstybės turto naudojimo, valdymo ir disponavimo juo ir teikia išvadas dėl tokio tyrimo rezultatų;

□ bendradarbiauja su Lietuvos Respublikos valstybės kontrole, Lietuvos Respublikos audito institucijomis, įstaigomis, įmonėmis bei Savivaldybės administracijos Centralizuoto vidaus audito skyriumi.

Tarnyba savo veikloje vadovaujasi:

□ Tarptautiniais aukščiausiųjų audito institucijų standartais, Valstybės kontrolės patvirtintomis metodikomis ir kitais teisės aktais.

□ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas nustato pagrindinius principus, kuriais grindžiama Tarnybos veikla: nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo.

□ Visos Tarnybos atliktų auditų ataskaitos ir išvados teikiamos audituotiems subjektams, merui, Savivaldybės tarybai. Auditų ataskaitos ir išvados skelbiamos Savivaldybės interneto svetainėje www.kelme.lt. Tarnybos atlikto Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio bei Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo audito duomenys teikiami Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei jos nustatyta forma ir terminais.

TARNYBOS VEIKLOS TIKSLŲ PLANAVIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

Siekiant užtikrinti Tarnybai teisės aktais nustatytų funkcijų įgyvendinimą ir tinkamą darbo organizavimą, kiekvienais metais rengiamas ir nustatyta tvarka derinamas bei tvirtinamas Kontrolės ir audito tarnybos veiklos planas, kuriame pateikiami planuojami atlikti auditai, kontrolės funkcijos ir kita veikla, numatomi įvykdymo terminai.

Ataskaitiniais metais Tarnybos veikla buvo vykdoma pagal suderintą su Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetu ir Savivaldybės kontrolieriaus 2022 m. lapkričio 10 d. įsakymu Nr. V-9 patvirtintą 2023 metų veiklos planą (su vėlesniais pakeitimais).

Tarnybos 2023 metų veikla buvo suplanuota ir vykdoma taip, kad užtikrintų prioritetinių užduočių - išvados dėl Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinio bei Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams parengimą ir pateikimą Savivaldybės tarybai. Vykdydama veiklos plane numatytas užduotis specialiojoje veiklos srityje ataskaitiniu laikotarpiu **Tarnyba atliko savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų grupės finansinius (teisėtumo) auditus:**

➤ 2023 m. liepos 15 d. buvo baigtas Savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio ir Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto naudojimo finansinis auditas. Atlikus auditą pateiktos 25 rekomendacijos. Išvadoje pateikta sąlyginė nuomonė dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio ir besąlyginė nuomonė dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio.

➤ 2023 m. rugsėjo mėn. buvo pradėtas Savivaldybės 2023 metų metinių ataskaitų rinkinio ir Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto naudojimo finansinis (atitikties) auditas, kuris numatytas baigti 2024 m. gegužės 15 d.

Veiklos auditai:

➤ 2023 metais atliktas UAB „Kelmės autobusų parkas“ veiklos auditas. Atlikus auditą pateiktos 23 rekomendacijos.

➤ UAB „Kelmės vietinis ūkis“ veiklos auditas darbo užmokesčio srityje. Atlikus auditą pateikta 10 rekomendacijų.

Kelmės rajono savivaldybės tarybai buvo teikiamos išvados:

- dėl Kelmės rajono savivaldybės galimybės suteikti 180 000 eurų (be PVM) garantiją UAB Kelmės vietinis ūkis sudaryti finansinės nuomos (lizingo) sutartį;
- dėl Kelmės rajono savivaldybės galimybės imti 3 921 534,51 eurų ilgalaikę paskolą investiciniams projektams finansuoti;
- dėl Kelmės rajono savivaldybės galimybės suteikti 230 000 eurų garantiją UAB Kelmės autobusų parkas investiciniam projektui įgyvendinti.

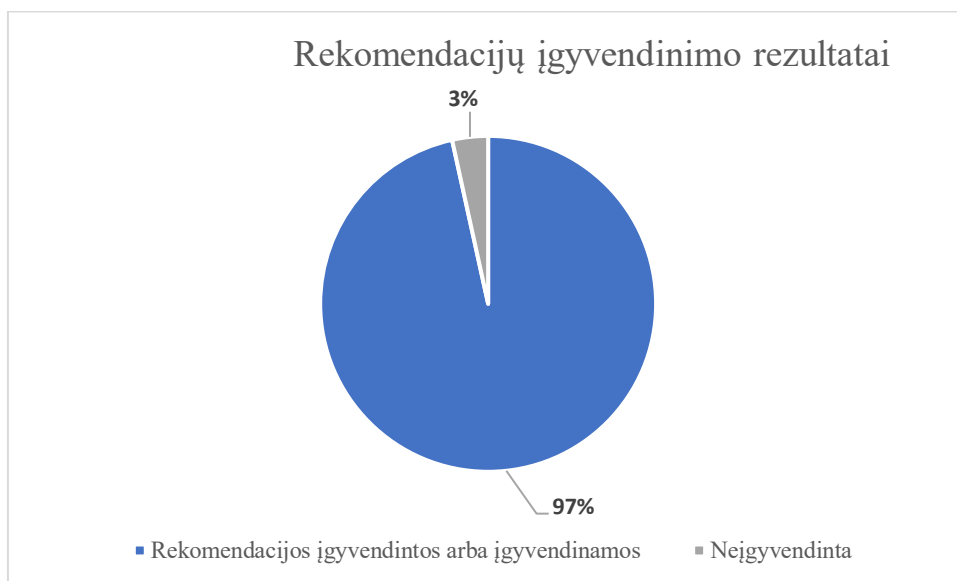
Tarybos 2023 metų veiklos plane buvo numatytas atlikti UAB „Kelmės vanduo“ 2022-2023 metų patiriamų išlaidų analizė ir teisėtumas vertinimas, tačiau nebuvo įvykdytas.

Tarybos veiklos veiksmingumas

Pagrindinis Tarybos veiklos rezultatų vertinimo kriterijus – teiktų rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenos duomenys. Rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną Taryboje yra nuolatinis procesas.

Tarybos pateiktų rekomendacijų įgyvendinimas buvo stebimas ir vertinamas atliekant auditų planavimą ir kitas užduotis. Tinkamas teiktų rekomendacijų įgyvendinimas didina pridėtinę auditų vertę, stiprina išorės auditų įtaką Savivaldybei, skatina audituojamo subjekto darbuotojų teigiamą požiūrį į kontrolės priemonių, užtikrinančių atsakingą finansų valdymą, turto naudojimą, teisingų ataskaitų parengimą, sukūrimą ir laikymąsi.

Tarybos rekomendacijų įgyvendinimo rezultatai: 2023 metais Taryba audituojamiems subjektams iš viso pateikė 58 rekomendacijas, iš jų: 56 rekomendacijos įgyvendintos arba įgyvendinamos, 2 rekomendacijos neįgyvendintos.

Ištaigos vidaus administravimas

Tarnybos pagrindinė veikla yra auditas, tačiau dalis laiko, užtikrinant Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo ir kitų įstatymų bei teisės aktų vykdymą, skirta įstaigos veiklos organizavimui ir administravimui.

2023 m. atlikome ir kitus tinkamai įstaigos veiklai būtinus darbus:

- parašyti 56 raštai;
- gauti 22 raštai;
- išleisti 27 įsakymai;
- sutvarkytas 2022 metų archyvas;
- parengtas ir patvirtintas 2024 m. dokumentacijos planas;
- apskaičiuotas Kontrolės ir audito tarnybos ateinančių 2024 metų asignavimų poreikis.

Ištekliai

Pagrindiniai Tarnybos ištekliai – personalas, jo kompetencija ir profesionalumas bei veiklai finansuoti Savivaldybės tarybos kasmet skiriami Savivaldybės biudžeto asignavimai. Tarnybai patvirtinti trys etatai, 2023 m. dirbo du valstybės tarnautojai, atitinkantys pareigybėms keliamus reikalavimus. Per ataskaitinius metus darbuotojai sirgo 82 darbo dienas. Nuo 2024 m. sausio 2 d. Tarnyboje dirba vienas darbuotojas.

Auditoriui keliami labai griežti profesiniai reikalavimai – ne tik išmanyti buhalterinę apskaitą ir pagal audito reikalavimus patikrinti biudžeto ir finansines ataskaitas, įrašus apskaitos registruose, bet ir būti analitiku, strategu, ekspertu, vadybininku, psichologu bei gerai išmanyti teisės aktus. Pagrindinis Tarnybos valstybės tarnautojų mokymo tikslas – užtikrinti, kad tarnautojai, įgyvendindami Tarnybos tikslus ir uždavinius, būtų kvalifikuoti, įgytų naujausių žinių, lavintų įgūdžius. Siekiant šio tikslo, dalyvavome seminaruose ir kitose mokymo priemonėse, išklusėme 68 akademinės valandas mokymų. Detalesnė informacija 1 priede. Kvalifikacijos tobulinimui išleidome 1209,34 Eur.

Finansiniai duomenys

Savivaldybės biudžeto asignavimus naudojame pagal patvirtintą programos sąmatą vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymo nuostatomis, užtikrindami skirtų lėšų naudojimo teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą ir rezultatyvumą.

Finansinės ataskaitos rengiamos vadovaujantis Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais.

2023 metų asignavimai		
	eurais	procentais
Panaudota asignavimų	66 449,94	100
Iš jų:		
darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokos	63 535,86	95,61

komandiruotės	240,14	0,36
kvalifikacijos kėlimas	1 209,34	1,82
kitos prekės ir paslaugos	439,66	0,66
darbdavio socialinė parama	687,63	1,03

2023 m. gruodžio 31 d. Tarnybai patvirtintas ataskaitinio laikotarpio asignavimų planas – 70,8 tūkst. Eur. Per ataskaitinį laikotarpį gauta 66,4 tūkst. Eur. Panaudoti 66,4 tūkst. Eur asignavimų. Lyginant planą su kasinėmis išlaidomis planas įvykdytas 93,8 procentais. Ne visi asignavimai panaudoti darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui (dėl darbuotojų ligos) ir dėl mažesnio nei planuota poreikio.

Tarnybos buhalterinę apskaitą tvarko Savivaldybės administracijos Apskaitos skyrius. 2023 metais Tarnybos biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkiniai parengti ir pateikti teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais.

PRIEDAI

Kelmės rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2023 metų veiklos ataskaitos 1 priedas

Eil. Nr.	Seminaro tema/data	Išklausyta valandų		Finansavimo šaltinis
		D. Bružienė	N. Dirmeikienė	
1	2022 metų DK pakeitimų ir teisminės praktikos apžvalga / 2023-02-01	-	4 (akad. val.)	SKAT lėšos
2	2022 metų finansinių ataskaitų vertinimas, išvalgos 2023 metams / 2023-03-28	-	5 (akad. val.)	SKAT lėšos
3	Seminaras – konferencija Lietuvos savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų darbuotojams / 2023-06-02	10 (akad. val.)	10 (akad. val.)	SKAT lėšos
4	Seminaras – konferencija Lietuvos savivaldybių kontrolieriams / 2023-03-10	9 (akad. val.)	-	SKAT lėšos
5	Viešojo sektoriaus vidaus kontrolės sistema / 2023-05-05	6 (akad. val.)	-	SKAT lėšos
6	Žmogiškųjų išteklių standartizuoto valdymo valstybės tarnyboje kultūros diegimas / 2023 m. lapkričio 20, 21, 28 d.	24 (akad. val.)	-	SKAT lėšos
	Iš viso kvalifikacijai skirta valandų:	49 (akad. val.)	19 (akad. val.)	